

Instituut voor de Nationale Rekeningen

Analyse van de prijzen
Halfjaarlijks verslag 2022 van het instituut
voor de nationale rekeningen
Inflatieverloop in België en de buurlanden in het
eerste semester 2022

Prijzenobservatorium

Halfjaarlijks verslag 2022 van het Instituut voor de Nationale Rekeningen

Door de zeer sterke toename van de energieprijzen, bereikte de totale inflatie in België een recordniveau. De inflatie voor levensmiddelen, diensten en industriële goederen neemt van kwartaal tot kwartaal verder toe.

In het tweede kwartaal 2022 kwam de totale inflatie in België, gemeten op basis van het geharmoniseerde indexcijfer der consumptieprijzen (GICP), uit op gemiddeld 9,9 %. Dit is het hoogste niveau sinds de start van de berekeningen in 1997 volgens de Eurostat-methodologie. Sinds begin 2021 is de totale inflatie in België elk kwartaal gestegen.

De hoge totale inflatie wordt verklaard door de sterke stijging van de prijzen voor energieproducten (gemiddeld +64,3 % op jaarbasis in het tweede kwartaal). Bijna twee derde van de totale inflatie in België is te wijten aan de inflatie van energie.

Sinds eind 2021 gaat de inflatie echter ook voor alle andere productgroepen in stijgende lijn. Voor levensmiddelen bedroeg de inflatie in het tweede kwartaal van 2022 al 6,5 %, voor diensten 3,6 % en voor industriële goederen 3,4 %. De toename van de consumptieprijzen eind vorig jaar was in grote mate het gevolg van de sterke heropleving van de economie na de lockdowns¹ terwijl de internationale aanvoerketens nog verstoord waren. Met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne werden de aanbodproblemen voor bepaalde grondstoffen en materialen vervolgens nog groter.

Als gevolg daarvan is ook de onderliggende inflatie, die geen rekening houdt met de inflatie voor energie en niet-bewerkte levensmiddelen, toegenomen tot gemiddeld 4,2 % in het tweede kwartaal 2022.

Recente evolutie van de inflatie op basis van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2019	2020	2021	2021			2022		2022 - II			Bijdrage 2022T1 ¹	Bijdrage 2022T2 ¹	Gewicht ²
				II	III	IV	I	II	apr	mei	juni			
Energie	-0,8	-11,0	22,4	18,3	24,6	47,7	65,9	64,3	62,9	65,5	64,6	6,16	6,09	10,7
Levensmiddelen	1,3	2,6	0,9	0,2	0,8	2,0	4,2	6,5	5,0	6,4	8,1	0,97	1,49	22,2
Bewerkte levensmiddelen	1,7	2,1	1,7	1,1	1,7	2,9	4,4	6,7	5,2	6,6	8,3	0,82	1,23	17,8
Niet-bewerkte levensmiddelen ^a	-0,4	4,7	-2,2	-3,1	-2,8	-1,5	3,2	5,6	4,1	5,5	7,1	0,15	0,26	4,4
Goederen en diensten	1,5	1,4	1,3	1,0	1,2	2,1	3,0	3,5	3,3	3,4	3,7	1,98	2,35	67,0
Diensten	1,8	1,8	1,6	1,4	1,4	2,3	2,9	3,6	3,4	3,5	3,8	1,16	0,92	39,9
Niet-energetische industriële goederen	1,0	0,7	0,8	0,4	1,0	1,6	3,0	3,4	3,2	3,3	3,6	0,82	1,43	27,2
p.m. Onderliggende inflatie^b	1,6	1,5	1,4	1,1	1,3	2,2	3,3	4,2	3,7	4,1	4,7	2,80	3,58	84,9
p.m. Gezondheidsindex ^c	1,5	1,0	2,0	0,9	2,1	4,5	7,5	8,3	7,8	8,3	8,7			0,0
Totale inflatie	1,2	0,4	3,2	2,4	3,3	6,4	9,1	9,9	9,3	9,9	10,5	9,11	9,93	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

^a Fruit, groenten, vlees en vis. ^b Gemeten aan de hand van het GICP, zonder de niet-bewerkte levensmiddelen en de energieproducten. ^c Nationale consumptieprijsindex, zonder tabak, alcoholische dranken, benzine en diesel.

¹ Bijdrage tot de totale inflatie (in procentpunt) ² p.m. Gewicht in 2022 (in %).

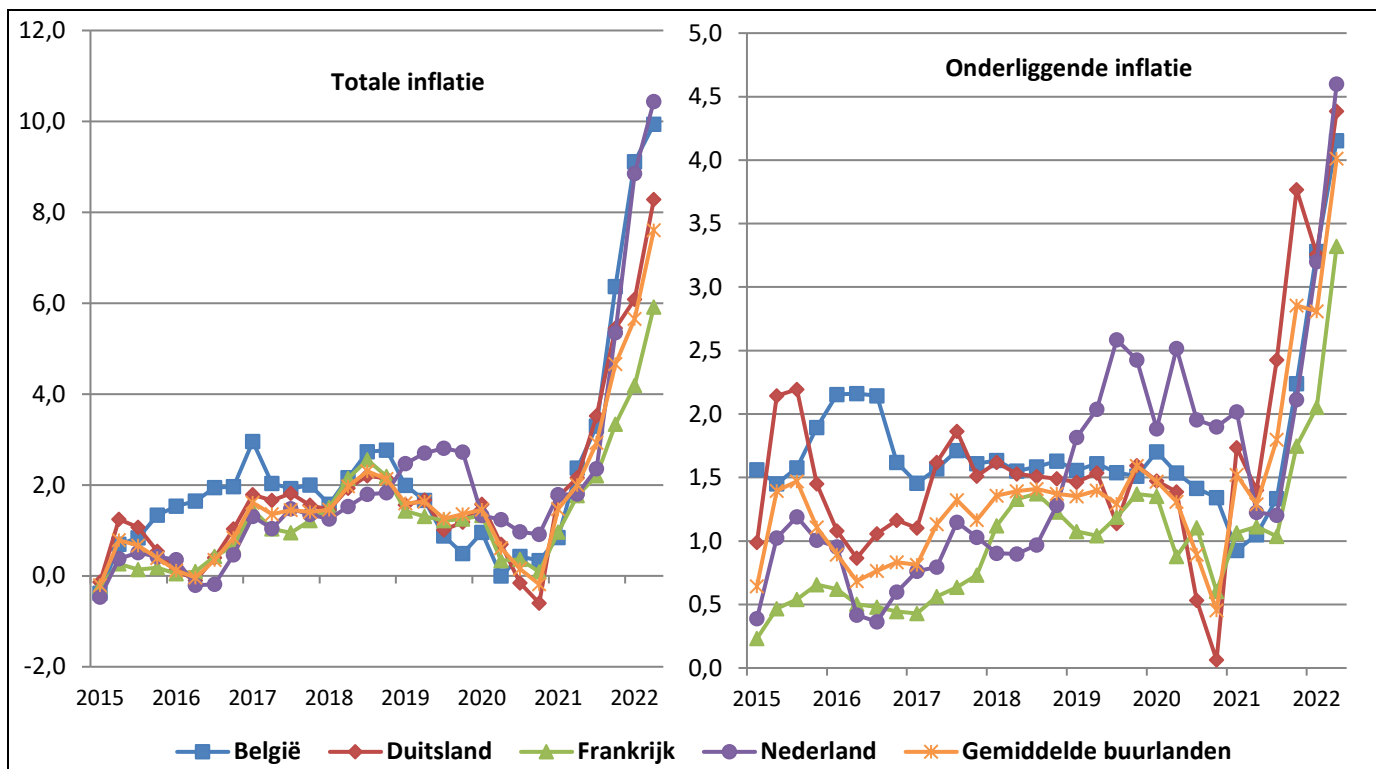
Ook in de voornaamste buurlanden (Duitsland, Frankrijk en Nederland) is de totale inflatie vanaf midden 2021 sterk beginnen toenemen en werden in het tweede kwartaal 2022 de hoogste niveaus opgetekend sinds de start van de metingen. Overigens zijn er in alle landen maatregelen genomen om de energiefactuur voor de gezinnen te verlichten, zonder dewelke de totale inflatie zelfs nog hoger was geweest. Terwijl de totale inflatie in Nederland (10,4 %) nog hoger

¹ Niettegenstaande er in België vanaf 27 november 2021 opnieuw beperkende maatregelen van kracht waren in bepaalde sectoren (zoals een sluitingsuur voor de horeca, en de sluiting van nachtclubs en dancings). Vanaf 18 februari 2022 werd overgeschakeld op code oranje van de coronabarometer, waardoor onder andere het sluitingsuur in de horeca verviel. Vanaf 7 maart werd overgeschakeld op code geel, waardoor alle beperkingen vervielen in de horeca, winkels en evenementensector.

uitkwam dan in België (9,9 %), lag ze in Duitsland (8,3 %) en vooral in Frankrijk (5,9 %) een stuk lager. De verschillen in totale inflatie zijn voornamelijk terug te brengen tot een verschil in energie-inflatie: in Nederland kwam deze energie-inflatie, net zoals de totale inflatie, nog hoger uit dan in België, in Frankrijk en Duitsland lag ze een stuk lager. Ten opzichte van deze twee laatste landen, kan dit onder andere verklaard worden door de sterkere doorrekening van de groothandelsprijzen in de Belgische consumptieprijzen voor energie (onder andere door het lagere aandeel van de vaste component - taksen en/of heffingen- in de consumptieprijs voor huisbrandolie en aardgas). Prijsveranderingen in de grondstofprijzen hebben daardoor een grotere impact op de Belgische energieprijzen voor de gezinnen, zowel naar beneden toe als naar boven toe zoals nu.

Kwartaalevolutie van de totale inflatie en van de onderliggende inflatie in België en in de voornaamste buurlanden

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage)

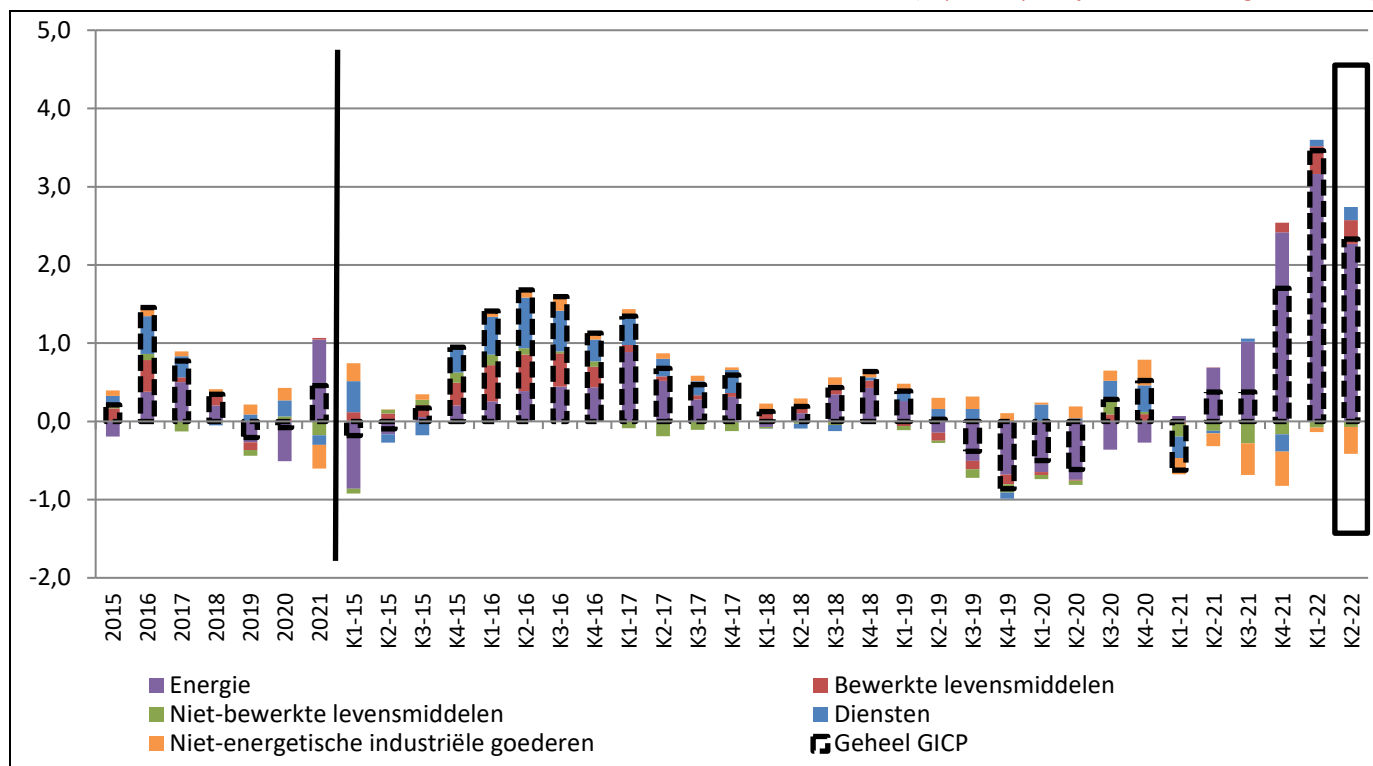

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

Belangrijk is nog te melden dat de onderliggende inflatie in België (4,2 %) in het tweede kwartaal niet hoger lag dan in Duitsland (4,4 %) en Nederland (4,6 %). Enkel in Frankrijk (3,3 %) kwam de onderliggende inflatie lager uit dan in België. Ten opzichte van Duitsland en Nederland, lag zowel de inflatie voor levensmiddelen als die voor industriële goederen een stuk lager in België. Ten opzichte van Frankrijk tekende België voornamelijk voor levensmiddelen een hogere inflatie op.

Bijdrage van elke productgroep aan het inflatieverschil tussen België en de voornaamste buurlanden

(In procentpunt, jaar- en kwartaalgemiddelden)

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

Uitzonderlijke stijging van de energieprijzen als gevolg van het Russisch-Oekraïense conflict

Een van de belangrijkste oorzaken van de bijzonder hoge inflatie in de afgelopen maanden was de sterke stijging van de energieprijzen. Na een scherpe daling in 2020 (-11,0 %) is de inflatie van energie in gans 2021 blijven stijgen (gemiddeld 22,4 %) en heeft in het eerste kwartaal 2022 een recordinflatie van 65,9 % bereikt. Deze hoge inflatie van energie is het gevolg van de sterke stijging van zowel de gas- en elektriciteitsprijzen als, in mindere mate, van de prijzen van vloeibare brandstoffen en motorbrandstoffen. De versnelling van de inflatie van energie in 2021 was het resultaat van een combinatie van verschillende factoren die een opwaartse invloed hadden op de groothandelsprijzen van energiegrondstoffen (zoals onder meer de terugkeer van de olieprijs naar hun niveau van voor de crisis in 2020, de toename van de vraag als gevolg van het economisch herstel, de daling van de beschikbare energiebronnen als gevolg van verschillende meteorologische en geopolitieke factoren, ...). Het Russisch-Oekraïense conflict en de daaropvolgende sancties tegen Rusland hebben sinds februari 2022 geleid tot een verdere stijging van de energieprijzen. In het 2de kwartaal 2022 is de inflatie echter licht vertraagd (64,3 %), als gevolg van de diverse maatregelen die de regering heeft genomen om de energierekening van huishoudens te verlagen².

² [Regeringsmaatregelen en energiepremies.](#)

Tijdens het afgelopen jaar kunnen de verschillende door de regering genomen maatregelen worden ingedeeld volgens hun effect op de beperking van de stijging van de inflatie (op basis van berekeningen van Statbel, in dalende volgorde):

- De uitbreiding van het sociaal tarief voor personen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming (BIM-statuut) tot en met december 2022.
- Tijdelijke verlaging van de btw op elektriciteit (vanaf maart) en gas (vanaf april) tot 6 % tot en met december 2022.
- Tijdelijke verlaging van de accijnzen op diesel en benzine met 0,175 € per liter tot en met december 2022.
- De toekenning van een premie van 225 € voor huishoudens die met gasolie of propaan in bulk stoken.
- De toekenning van een verwarmingspremie van 100 € voor alle houders van een elektriciteitscontract voor hun woning.
- De toekenning van een energiecheque ter waarde van 80 € om de meest kwetsbare huishoudens te helpen.

Bij ongewijzigde indirecte belastingen (btw en accijnzen), had de inflatie voor energie 81,0% bedragen in het tweede kwartaal 2022 (in plaats van 64,3%).³

Recente evolutie van de consumptieprijsen van energieproducten

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2019	2020	2021	2021			2022		2022 – II			Bijdrage 2022T1 ¹	Bijdrage 2022T2 ¹	Gewicht ²
				II	III	IV	I	II	apr	mei	juni			
Gas	-5,8	-13,9	39,6	17,7	44,5	94,5	141,5	121,9	135,2	126,3	105,6	24,90	21,62	22,3
Elektriciteit	1,6	-6,4	16,2	8,9	16,7	37,2	64,4	51,0	49,7	54,4	49,0	23,35	18,13	36,1
Vloeibare brandstoffen	-1,6	-28,2	36,4	52,2	45,6	68,2	68,3	104,3	94,3	101,8	115,9	8,58	13,11	10,9
Brandstoffen voor privévoertuigen	0,0	-8,5	15,2	19,3	16,9	27,3	27,9	33,8	28,8	32,7	39,6	9,01	11,32	29,7
Vaste brandstoffen	2,4	3,0	1,6	1,2	1,8	1,5	3,1	10,2	9,4	10,3	11,0	0,04	0,13	1,0
Energie	-0,8	-11,0	22,4	18,3	24,6	47,7	65,9	64,3	62,9	65,5	64,6	65,88	64,31	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

¹ Bijdrage tot de inflatie van de groep (in procentpunt)² p.m. Gewicht in 2022 (in %).

Meer bepaald is de olieprijs in euro op jaarbasis, na een lichte daling in het eerste kwartaal 2022, in het tweede kwartaal opnieuw gestegen met 84,3 % op jaarbasis. In het tweede kwartaal bedroeg de prijs van een vat olie gemiddeld 101,8 € (tegenover 89,4 € in het eerste kwartaal)⁴. Die stijging van de olieprijs in de afgelopen weken wordt met name verklaard door de onzekerheid die op het gebied van de bevoorrading zijn ontstaan na het besluit van de Europese landen om de invoer van Russische olie te verbieden vanwege het conflict tussen Rusland en Oekraïne. Bovendien heeft de depreciatie van de euro ten opzichte van de dollar deze prijsstijging voor een vat Brent verder opgedreven.

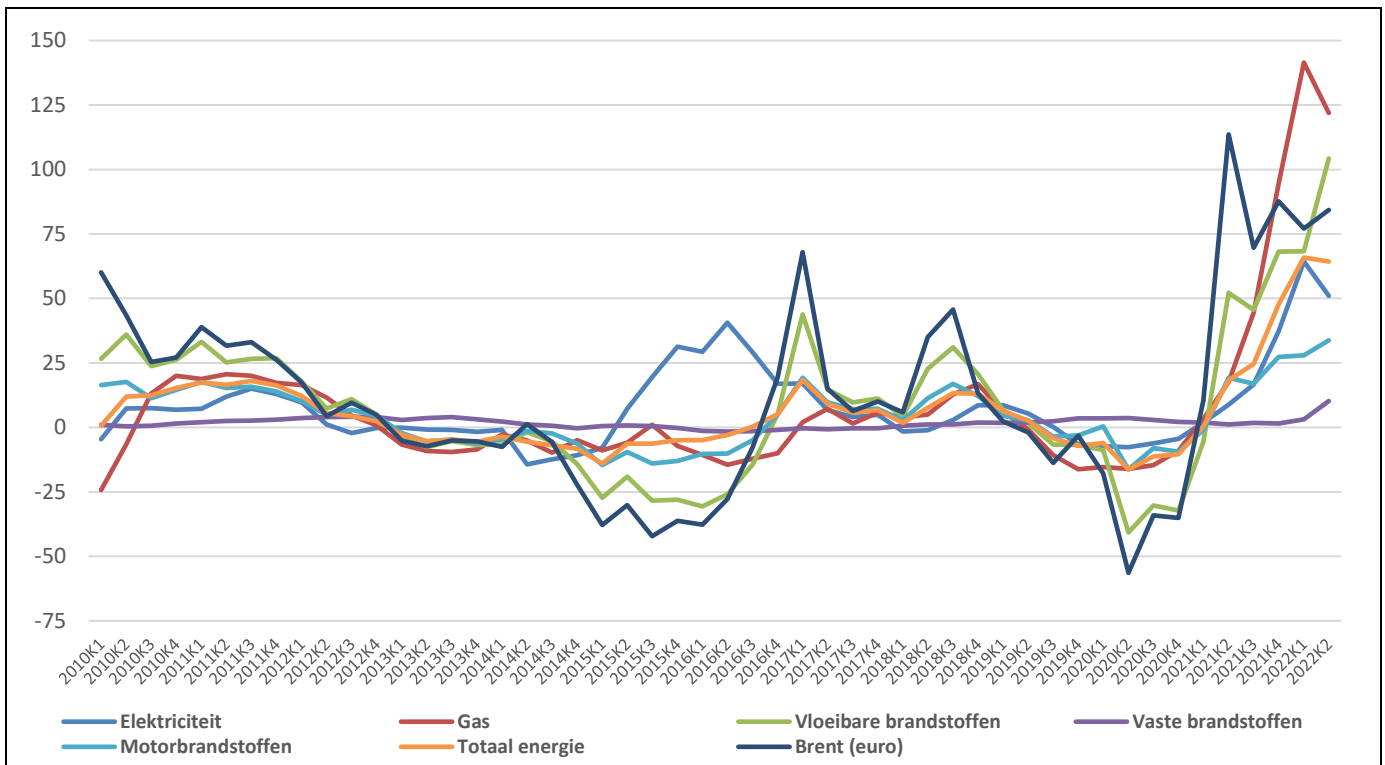
Door dat de gemiddelde olieprijs in euro op jaarbasis opnieuw gestegen is, is de inflatie van stookolie, na zich in het eerste kwartaal 2022 te hebben gestabiliseerd, in het tweede kwartaal opnieuw gestegen tot 104,3 %. Voor brandstoffen bleef de evolutie op jaarbasis beperkter en bedroeg de inflatie 33,8 % in het tweede kwartaal 2022.

³ Meer specifiek, bij ongewijzigde indirecte belastingen, had de inflatie voor elektriciteit uitgekomen op 72,2% (i.p.v. 51%), die voor aardgas op 152,7% (i.p.v. 121,9%), en die voor motorbrandstoffen op 45,2% (i.p.v. 33,8%)

⁴ Insee, [Prijzen van olie en geïmporteerde grondstoffen](#).

Kwartaalevolutie van de consumptieprijzen van energieproducten

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage)

Bronnen: Insee⁵, EC, FOD Economie, Statbel.

De consumptieprijs van aardgas is in de loop van 2021 sterk gestegen en bereikte in het eerste kwartaal 2022 een recordinflatie van 141,5 %, voornamelijk als gevolg van de stijging van de gasprijzen op de groothandelsmarkten door het Russisch-Oekraïense conflict. In het tweede kwartaal 2022 is de stijging van de gasprijzen licht vertraagd, waardoor de inflatie is gedaald tot 121,9 %, voornamelijk als gevolg van de tijdelijke verlaging van de btw tot 6 % op gas.

Net als voor gas is de consumptieprijs van elektriciteit in 2021 sterk gestegen, met een piek in het eerste kwartaal 2022 met een inflatie van 64,4 %. Deze stijging van de elektriciteitsprijzen is, evenals voor gas, te wijten aan het Russisch-Oekraïense conflict. De marktprijzen voor elektriciteit (spot en op langere termijn) worden immers bepaald op basis van de marginale kosten. In Europa zijn het vaak gascentrales die vraag en aanbod in evenwicht brengen. De kosten van de elektriciteitsproductie via dit type centrale worden sterk beïnvloed door de gasprijs. De lichte daling van de inflatie van elektriciteit tot 51,0 % in het tweede kwartaal 2022 is het gevolg van de tijdelijke verlaging van de btw op elektriciteit tot 6 %.

Ook in de buurlanden zijn de energieprijzen sinds begin 2021 sterk gestegen, met name in Nederland, waar de inflatie van energie in het tweede kwartaal 2022 69,9 % bedroeg, een hoger niveau dan in België. In Duitsland en Frankrijk is de inflatie van energie sinds begin 2021 ook voortdurend gestegen, maar in mindere mate dan in België en Nederland. In het tweede kwartaal 2022 kwam de inflatie voor energie uit op 36,5 % in Duitsland en 27,9 % in Frankrijk. Elektriciteit en gas dragen het meest bij tot het verschil in de inflatie van energie met Frankrijk en Duitsland en, in mindere mate, vloeibare brandstoffen. Deze snellere stijging van de energieprijzen in België, zowel naar boven als naar beneden, is hoofdzakelijk te wijten aan het feit dat de groothandelsprijzen voor energie sterker doorwerken in de consumptieprijzen in België. In België is het aandeel variabele contracten voor elektriciteit en gas (met maandelijks of driemaandelijks tussen-tijdse prijsaanpassingen) immers groter dan in de buurlanden (waar vaste contracten overheersen) en deze contracten

⁵ De evolutie van de olieprijs is gebaseerd op gegevens die gepubliceerd werden door Insee, « [International prices of imported raw materials - Brent crude oil \(London\) - Prices in euros per barrel](#) ».

passen zich sneller aan de groothandelsprijzen aan. Bovendien maakt de zuivere energiecomponent voor gas en vloeibare brandstoffen, wegens het lagere belastingniveau in België, een groter deel uit van de eindprijs aan de consumenten dan in onze buurlanden. Deze prijzen reageren dus sterker op veranderingen in de grondstoffenprijzen. In Frankrijk wordt de stijging van de groothandelsprijzen voor gas en elektriciteit ook slechts gedeeltelijk doorberekend aan de huishoudens (de stijging van de gereguleerde elektriciteitsstarieven wordt geblokkeerd op 4 % inclusief belastingen en die van de gasprijzen op het niveau van oktober 2021).

De voedselprijzen vertonen een zeer hoge inflatie, vooral brood en granen, oliën en zuivelproducten, waarvan de prijs van landbouwgrondstoffen een historische stijging vertoont

Sinds januari 2022 is de inflatie van voeding zeer hoog en neemt van maand tot maand toe. In juni bedroeg de inflatie 8,1 %, wat neerkomt op de hoogste maandelijkse inflatie ooit gemeten volgens de Eurostat-methodologie. De kwartaalinflatie bedroeg 6,5%, wat ook een recordhoogte is (samen met die van het derde kwartaal van 2008).

Deze inflatie is vooral het gevolg van de ontwikkeling van de prijzen van bewerkte voedingsmiddelen, waarvoor de inflatie in juni 9,3 % bedroeg (exclusief tabak en alcohol), met een kwartaalinflatie van 7,6 %. De maandelijkse inflatie voor deze producten stijgt al een jaar gestaag. Hoewel de inflatie voor onbewerkte producten minder hoog is, is die ook hoog (5,6 % voor het tweede kwartaal 2022).

Bij de bewerkte voedingsmiddelen is de inflatie het hoogst voor oliën en vetten, brood en granen, koffie, thee en cacao en zuivelproducten. Voor oliën en vetten ligt de inflatie sinds februari boven de 10 %. In juni bedroeg de inflatie 20,5 %, ofwel de hoogste maandelijkse inflatie ooit gemeten. De consumptieprijzen worden aangedreven door de sterke groei van de grondstoffenprijzen, vooral voor palmolie (met name als gevolg van de recente uitvoerbeperkingen door Indonesië), sojaolie (waarvan de prijs gedeeltelijk gekoppeld is aan de oliepunten, via de agrobrandstoffen), zonnebloemolie (als gevolg van de oorlog in Oekraïne), en olijfolie.

Ook brood en granen vertonen een snelle opwaartse prijsbeweging. De prijzen begonnen te stijgen in december 2021 en bereikten in juni van dit jaar een recordhoogte. In 6 maanden tijd zijn de prijzen met 7,7 % gestegen. De inflatie bereikte in juni 10,6 %. Deze stijging houdt verband met de sterke stijging van de graanprijzen op de wereldmarkt en de Europese markt (stijging als gevolg van moeilijke klimatologische omstandigheden - met name droge herfst en winter in de VS en Europa en droogte in India, wat slechte oogsten voorspelt; en als gevolg van de oorlog in Oekraïne - Zwarte Zeehavens geblokkeerd, vernietiging van Oekraïense voorraden, onzekerheid over toekomstige oogsten in Oekraïne), maar ook met de stijging van de energieprijzen.

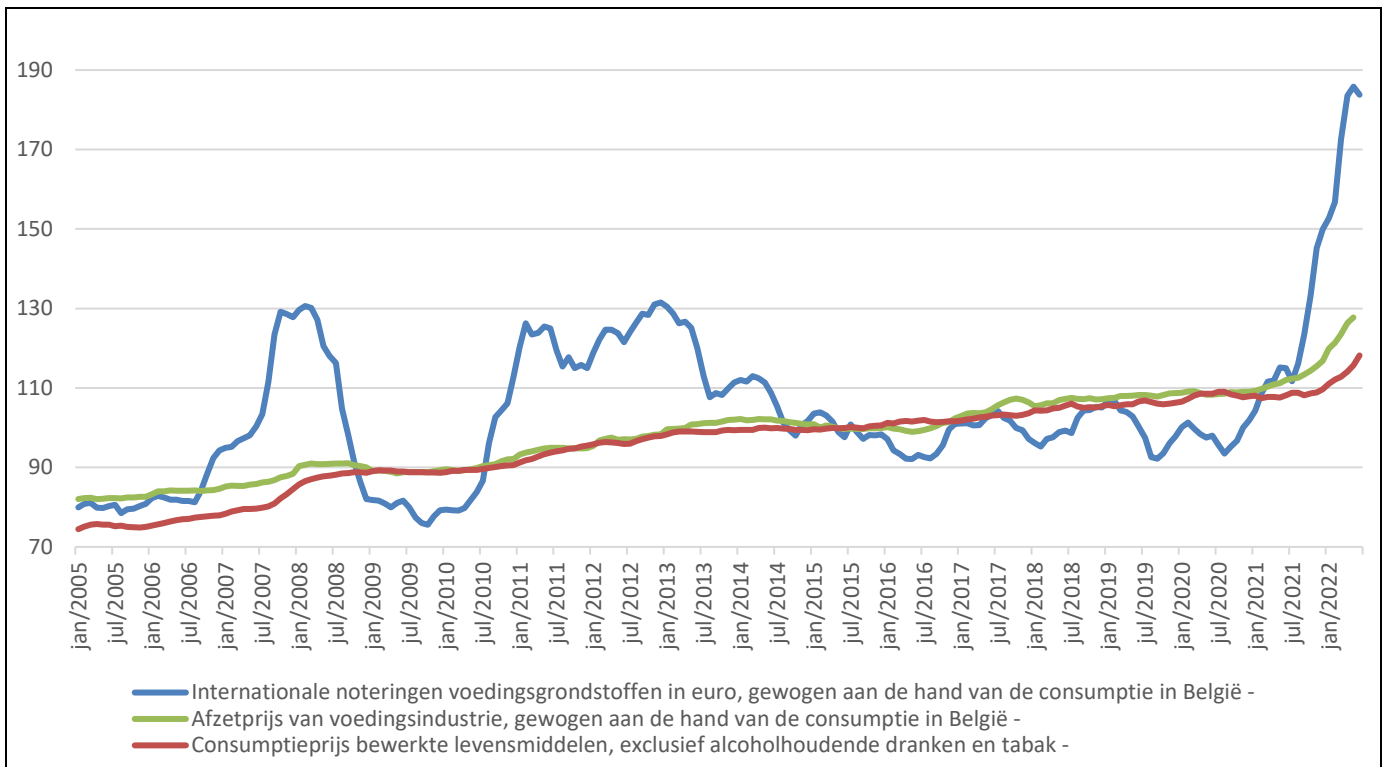
Hetzelfde geldt voor zuivelproducten, waarvoor de inflatie in juni 11,4 % bedroeg. Deze stijging komt overeen met de stijging van de prijzen van industriële producten (kaas en melkpoeder) en rauwe melk, in een context van verminderde Europese melkproductie. Door de sterke stijging van de kosten van productiemiddelen in de landbouw worden landbouwers ertoe aangezet hun minst productieve melkkoeien te laten slachten, waardoor het melkaanbod in het gedrang komt.

Wat de dranken betreft, heeft de stijging van de koffieprijs op de wereldmarkt (+73 % in het afgelopen jaar) geleid tot een sterke stijging van de consumptieprijzen voor de productgroep koffie, thee en cacao (inflatie van 12,8 % in juni). Ook voor bier is de inflatie hoog (9,6 % in juni), deels als gevolg van de sterke stijging van de graan- (gerst) en energieprijzen.

Over het algemeen volgt de duidelijke opwaartse trend van de consumptieprijzen voor bewerkte voedingsmiddelen de stijging van de prijzen van industriële producten, die op haar beurt, met een vertraging van 6 à 7 maanden, de stijging van de prijzen van landbouwgrondstoffen weerspiegelt die eind 2020 is begonnen.

Prijstransmissie in de agro-voedingskolom

(Index 2015 = 100)

Bron: Statbel, DG Agri en Wereldbank.

In de categorie van de onbewerkte voedingsmiddelen is er een sterke inflatie van de consumptieprijsen voor vlees. De inflatie wordt steeds hoger en bedroeg in juni 8,4 %. Sinds begin 2022 zijn de prijzen sterk gestegen. De stijging van de inflatie is bijzonder hoog voor gevogelte (waarvan de prijzen vooral sinds het begin van het jaar sterk zijn gestegen), en is ook opmerkelijk voor varkensvlees. Dit zijn twee sectoren waarvoor de productiekosten worden gedomineerd door diervoeder; de prijzen hiervoor stijgen sterk als gevolg van de sterke prijsstijging van oliehoudende en eiwithoudende gewassen.

In de Duitsland en Nederland zijn deze prijsontwikkelingen nog meer uitgesproken. In het tweede kwartaal 2022 bedroeg de inflatie voor bewerkte levensmiddelen (exclusief tabak en alcohol) 9,8 % in Duitsland en 8,8 % in Nederland, tegenover 7,6 % in België. Frankrijk daarentegen laat een veel lagere inflatie optekenen (slechts 4,6 % in het tweede kwartaal 2022 voor bewerkte producten exclusief alcohol en tabak). Voor onbewerkte producten is de inflatie op kwartaalbasis echter het laagst gebleven in België (5,6 % tegenover 8,8 % voor het gemiddelde van de buurlanden).

Recent verloop van de consumptieprijsen voor levensmiddelen

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2019	2020	2021	2021			2022		2022 – II			Bijdrage 2022K1 ¹	Bijdrage 2022K2 ¹	Gewicht ²
				II	III	IV	I	II	apr	mei	juni			
Brood en granen	1,2	1,1	0,5	-0,2	0,3	1,7	4,8	9,6	8,4	9,7	10,6	0,69	1,37	14,5
Vlees	1,1	3,1	0,4	-0,2	0,5	0,8	2,5	6,5	4,6	6,5	8,4	0,50	1,28	19,7
Melk, kaas en eieren	0,5	1,7	0,2	-0,4	-0,3	0,8	4,2	8,7	6,1	8,6	11,4	0,38	0,78	9,0
Tabak	5,4	2,5	8,5	8,9	9,7	10,6	6,7	4,6	3,7	4,1	6,0	1,04	0,70	14,6
Groenten	2,0	3,5	-2,1	-4,8	-2,3	-0,2	3,8	5,6	4,1	5,7	6,9	0,28	0,42	7,3
Vis en zeevruchten	-1,6	4,5	0,4	0,8	-2,0	-0,4	3,7	9,2	6,4	9,8	11,3	0,16	0,39	4,2
Alcoholische dranken	0,4	2,6	0,6	-0,4	0,3	1,0	2,2	3,7	2,1	3,3	5,7	0,25	0,39	9,4
<i>Bier</i>	-1,0	3,2	0,8	-0,7	-0,1	1,0	4,6	7,1	4,9	6,9	9,6	0,16	0,21	3,2
<i>Wijnen</i>	1,3	2,5	0,4	-0,6	0,4	0,8	1,0	2,4	0,6	2,0	4,5	0,07	0,16	5,5
<i>Gedistilleerde dranken</i>	-0,2	1,2	1,2	0,4	1,0	1,6	1,8	2,3	1,5	2,0	3,5	0,02	0,02	0,8
Alcoholvrije dranken	-0,1	1,3	-0,8	-1,9	-1,6	0,1	3,5	6,4	5,1	6,3	7,7	0,21	0,38	6,0
<i>Mineraalwater, frisdranken en sappen</i>	0,2	1,5	-0,8	-1,8	-1,4	0,0	2,9	5,2	4,2	4,9	6,5	0,14	0,25	4,9
<i>Koffie, thee en cacao</i>	-1,6	0,7	-0,9	-2,2	-2,2	0,4	6,1	11,5	9,1	12,6	12,8	0,07	0,13	1,1
Oliën en vetten	0,3	1,0	1,5	-0,1	1,0	4,1	11,2	16,7	12,6	16,8	20,5	0,17	0,25	1,6
Suiker, jam, chocolade	0,7	1,9	0,4	-0,3	-0,3	0,9	3,4	4,8	4,4	4,2	5,7	0,18	0,25	5,3
Voeding n.e.g.	-0,1	1,0	-0,4	-1,2	-0,7	0,5	3,5	6,4	4,7	6,4	7,9	0,11	0,19	3,0
Fruit	-1,3	8,0	-6,5	-7,0	-7,2	-4,3	3,3	0,9	0,5	0,4	1,8	0,18	0,07	5,3
Levensmiddelen	1,3	2,6	0,9	0,2	0,8	2,0	4,2	6,5	5,0	6,4	8,1	4,16	6,46	100,00
<i>Bewerkte levensmiddelen</i>	1,7	2,1	1,7	1,1	1,7	2,9	4,4	6,7	5,2	6,6	8,3	3,52	5,32	80,2
<i>Niet-bewerkte levensmiddelen</i>	-0,4	4,7	-2,2	-3,1	-2,8	-1,5	3,2	5,6	4,1	5,5	7,1	0,64	1,13	19,8

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

¹ Bijdrage tot de inflatie van de groep (in procentpunt), ² p.m. Gewicht in de groep in 2022 (in %).

Verdere toename van de inflatie voor zowel diensten als voor niet-energetische industriële goederen (NEIG)

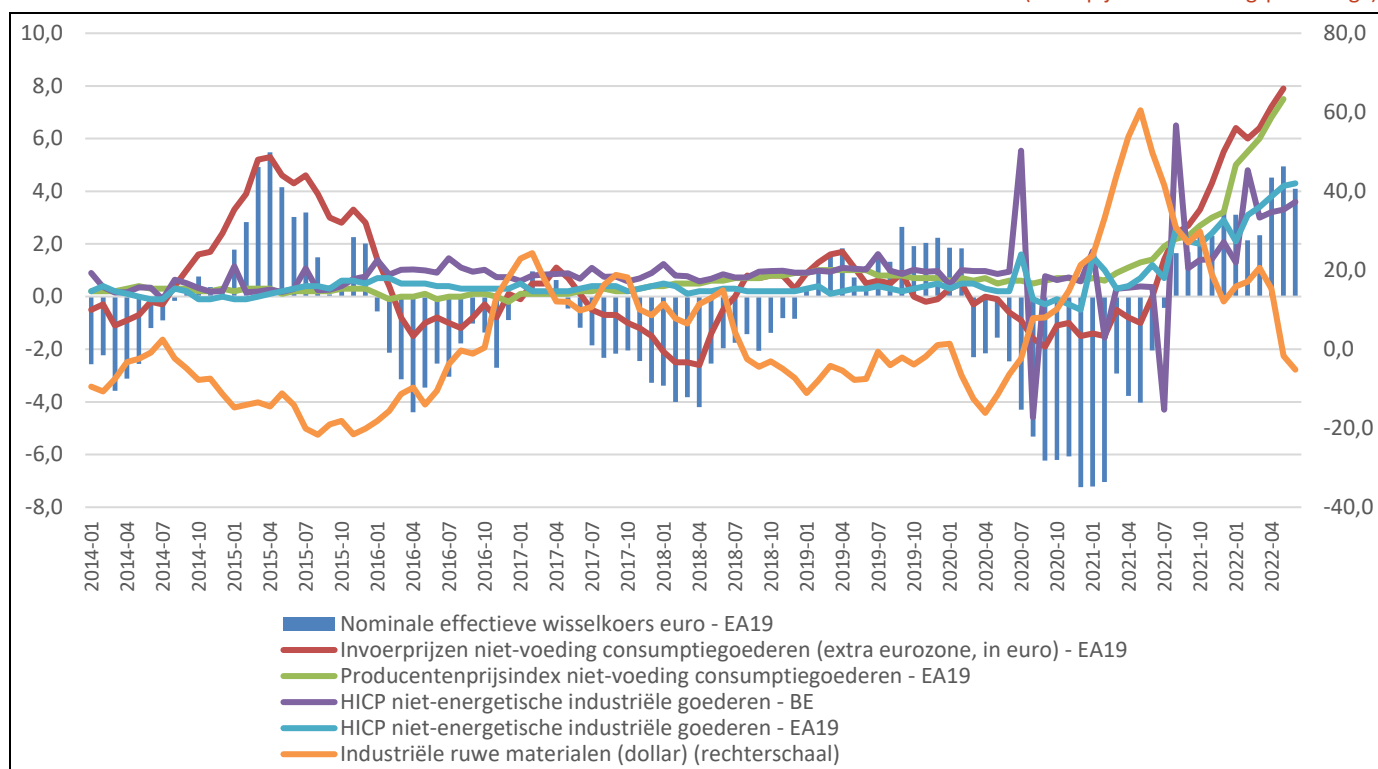
Het prijsstijgingstempo voor **diensten** is in de eerste helft van 2022 versneld van 2,3 % in het vierde kwartaal 2021 naar 3,6 % in het tweede kwartaal 2022, het hoogste niveau dat ooit is waargenomen sinds de publicatie van het GICP in 1997. Deze versnelling van het prijsstijgingstempo voor diensten werd voornamelijk veroorzaakt door een toename van de inflatie voor restaurants en cafés (van gemiddeld 3,3 % in het vierde kwartaal 2021 tot 5,0 % in het tweede kwartaal 2022), accommodatie (hotels of vakantieparken, van 4,2 % in het vierde kwartaal 2021 tot 16,5 % in het tweede kwartaal 2022) en persoonlijke lichaamsverzorging (bijvoorbeeld kapsalons, 0,9 % in het vierde kwartaal 2021, 4,8 % in het tweede kwartaal 2022). De versnelling van de inflatie voor deze categorieën is te verklaren door de heropening van de economie die gepaard ging met prijsstijgingen na de lockdowns. Bovendien heeft de toename van de gezondheidsindex en de bijhorende overschrijdingen van de spilindex een invloed op de arbeidskosten. Dit heeft vooral gevolgen voor de prijsevoluties binnen de diensten, waarvoor de arbeidskosten bijna 40 % van de productiekosten uitmaken.⁶ De stijging van de gezondheidsindex zorgt naast de stijging van de lonen, ook voor een toegenomen indexatie van de huurgelden. De werkelijke woninghuur registreerde een inflatie van 3,1 % in het tweede kwartaal 2022 tegenover een inflatie van 2,3 % in het laatste kwartaal 2021, waardoor deze categorie ook heeft bijgedragen tot de versnelling van de inflatie voor diensten.

⁶ Zie hoofdstuk II van het jaarverslag 2016 van het Prijzenobservatorium.

Het prijsstijgingstempo voor de productgroep **niet-energetische industriële goederen** (NEIG) bedroeg gemiddeld 3,4 % in het tweede kwartaal 2022, wat het hoogste inflatiepeil ooit is voor deze categorie. In het vierde kwartaal 2021 kwam de inflatie voor deze productgroep nog uit op 1,6 %. Deze stijging van de inflatie voor NEIG is hoofdzakelijk het gevolg van een onevenwicht tussen de toegenomen vraag en de verstoringen in de mondiale bevoorradingsketen (onder andere tekorten aan arbeidskrachten als gevolg van uitbraken van het coronavirus of sanitaire maatregelen in zeehavens wereldwijd en bij producenten). De oorlog tussen Rusland en Oekraïne zorgt ook voor een stijging van de energieprijzen en de prijzen van bepaalde metalen, wat een invloed heeft op de inputkosten voor niet-energetische industriële goederen. Het verloop van de consumptieprijzen van de niet-energetische industriële goederen wordt verklaard door het prijsverloop in de onderliggende productieschakels. Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de prijstransmissie in de productieketen van industriële goederen. De inflatie voor de internationale noteringen van ruwe grondstoffen (hout, andere ruwe materialen, metalen en mineralen, in dollar) is de afgelopen maanden afgenomen om in juni 2022 een negatieve inflatie van 5,1 % te laten optekenen. Deze recente prijsdalingen van ruwe grondstoffen zijn echter nog niet doorgesijpeld in de rest van de keten. Bovendien worden de internationale noteringen van ruwe grondstoffen uitgedrukt in dollar, waardoor de depreciatie van de euro ten opzichte van de dollar de prijsdalingen voor ruwe grondstoffen teniet doet. De jaar-op-jaar veranderingspercentages voor de producentenprijsindexen voor industriële goederen en consumptiegoederen exclusief voeding blijven in de eerste maanden van 2022 verder toenemen.

Prijstdruk in de productieketen van de niet-energetische industriële goederen¹

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage)

Bronnen: Wereldbank, EC, ECB.

¹ Een positieve waarde van de nominale effectieve wisselkoers wijst op een depreciatie van de euro en een negatieve waarde wijst op een appreciatie van de euro.

De niet-energetische industriële goederen die het meest hebben bijgedragen tot de inflatie voor deze productgroep zijn aankoop van privé-voertuigen (7,7 % in het tweede kwartaal 2022, voornamelijk tweedehandswagens zijn sterk in prijs gestegen, maar ook nieuwe wagens door een tekort aan chips) en meubels (5,4 % in het tweede kwartaal 2022). Deze goederen zijn ook in grote mate verantwoordelijk voor de toename van de inflatie voor niet-energetische goederen.

In de buurlanden kwam de inflatie van diensten in het tweede kwartaal 2022 lager uit dan in België (2,6 % in Duitsland, 3,2 % in Frankrijk en 3,0 % in Nederland tegenover 3,6 % in België). De hogere inflatie in België wordt voornamelijk veroorzaakt door de categorieën werkelijke woninghuur, ziekenhuisdiensten en restaurants en cafés (mede wegens het hogere gewicht in de consumptiekorf in België). Het prijsstijgingstempo van niet-energetische industriële goederen is ook in de buurlanden in het tweede kwartaal 2022 fors toegenomen waardoor het in de drie buurlanden hoger uitkwam dan in België (3,4 % in Frankrijk en België, maar 5,3 % in Nederland en 5,5 % in Duitsland). De productgroep kleding en schoeisel is in grote mate verantwoordelijk voor het lagere inflatiepeil voor niet-energetische industriële goederen in België.

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348

 0 0800 120 33 (gratis nummer)

 <https://economie.fgov.be>

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel

Meer informatie:

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Peter Van Herreweghe
Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel
Tel.: +32 2 277 83 96
E-mail: Peter.Vanherreweghe@economie.fgov.be

Internetversie

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

.be